

Rada pre vedu, vzdelanie a kultúru pri KBS
Teologický inštitút TF KU v Spišskom Podhradí
Diecézny katechetický úrad v Spišskej Novej Vsi
Diecézny školský úrad v Spišskom Podhradí

Vás pozývajú na

Víkendové Dni kresťanskej kultúry IV.

Malý kurz veľkých dejín sakrálneho umenia

Téma: Sv. Martin z Tours v Roku sv. Martina (1620 rokov od smrti)

Osobnosť: Ladislav Hanus (110. výročie narodenia)

Miesto konania: Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka Spišská Kapitula – Spišské Podhradie

Termín: 27.-29. október 2017

Súčasťou tohto IV. ročníka Víkendových Dní kresťanskej kultúry je otvorenie výstavy venovanej prof. Ladislavovi Hanusovi za účasti a výkladu autora výstavy doc. Viliama Grusku

Ak chceš absolvovať malý kurz veľkých dejín kresťanského umenia a zažiť spoločenstvo tých, ktorí v atmosfére duchovného centra Spišskej diecézy chcú porozumieť kultúre, umeniu a dejinám a zároveň zažiť intelektuálno-duchovnú skúsenosť s Bohom príd' na Spišskú Kapitulu na IV. ročník Dní kresťanskej kultúry. Tieto dni sú adresované pre vysokoškolských študentov, študentov teológie, umeleckých škôl, učiteľov výtvarnej výchovy, náboženstva a dejepisu, pre katechéty, bohoslovcov, kňazov a kresťanskú inteligenciu a pre všetkých, ktorí majú záujem hlbšie vniknúť do duchovného života prostredníctvom kresťanskej kultúry a histórie. Tento druh intelektuálno-duchovnej formácie v „slovenskom Quickborne“ bude viesť profesor cirkevných dejín a sakrálneho umenia v spišskom seminári HEDr. Ľuboslav Hromják, absolvent Gregoriánskej univerzity v Ríme, spolu s jeho hosťami. Cieľom týchto Dní kresťanskej kultúry je vyvolať predovšetkým u mladej slovenskej generácie záujem o kresťanskú kultúru, nadväzujúc tak na myšlienky teológa Romana Guardiniho, na ktorého nadviazal slovenský filozof kultúry prof. Ladislav Hanus, ktorý vrchol kultúrnosti videl v nábožnosti. Tieto dni majú poskytnúť možnosť zažiť cez poznávanie kresťanskej kultúry duchovnú skúsenosť, založenú na rozumovom poznávaní a hľadaní širších súvislostí cez optiku duchovna. Súčasťou programu sú tiež duchovné aktivity ako spoločná modlitba, svätá omša a možnosť prístúpenia k sviatosti zmierenia.

Záujemcovia si môžu pozrieť jednu z prednášok z minuloročných Dní kresťanskej kultúry III. na stránke: https://www.youtube.com/watch?v=ddglfv_Gsyk

Program:

27. október (piatok): večer možnosť ubytovania do 18.00 v budove Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka.

18.00 – večera

19.00 – *Úvodné stretnutie* (malá aula)

20.15 – októbrová pobožnosť (seminárska kaplnka)

28. október (sobota):

7.00 – sv. omša spojená s rannými chválami (seminárska kaplnka)

7.45 – raňajky

8.30 – 8.40 – Úvodné pozdravy

8.40 – 9.00 – *Život sv. Martina z Tours* (prof. Anton Tyrol, generálny vikár Spišskej diecézy)

9.00 – 9.20 – *Ikonografia sv. Martina z Tours* (Dr. Ľuboslav Hromják)
9.20 – 9.30 – diskusia k prednáškam
9.30– 9.45 – prestávka
9.45 – 10.10 – Premietanie dokumentárneho filmu o sv. Martinovi
10.10 – 10.30 – *Simone Martini – priekopník svetovej gotiky a cyklus fresiek zo života sv. Martina v Bazilike sv. Františka z Assisi v Assisi* (Dr. Ľuboslav Hromják)
10.30 – 10. 45 – diskusia k prednáške
10.45 – 11.00 – prestávka
11.00 – 11.30 – *Umelecko-historické pamiatky Spišskej Kapituly so svätomartinskou tematikou v sochárskom a výtvarnom umení* (Dr. Ľuboslav Hromják)
11.30 – 12.00 – *Spirituálne impulzy sv. Martina* (prof. František Trstenský)
12.00 – obed

Popoludňajší blok:

14.00 – 15.00 – *Prehliadka Katedrály sv. Martina v Spišskej Kapitule – Spišskom Podbratí* (Ľuboslav Hromják)
15.00 – 15.30 – *Za veľduchmi s veľkým srdcom v páre*. Prednáška venovaná potrebe venovať sa osobnostiam slovenského národného, náboženského a kultúrneho života (prof. Július Rybák)
15.30 – 16.00 – Diskusia s prof. Júliusom Rybákom k prednesenej téme
16.00 – 16.30 – prestávka
16.30 – 17.00 – *Biografický profil Ladislava Hanusa* (Dr. Ľuboslav Hromják)
17.00 – 17.30 – *In memoriam Ladislav Hanus. Kňazský krub Ladislava Hanusa a jeho kultúrny presah* (prof. Jozef Jarab)
17.30 – večera
18.15 – večery (profesorská kaplnka)
18.30 – 19.30 – *Literárne osobnosti v diele Ladislava Hanusa* (doc. Viliam Gruska)
19.30 – 20.00 – Diskusia
20.30 – 21.15 modlitba sv. ruženca v latinčine, príhovor diakona na nedeľu a kompletórium (seminárska kaplnka)
21.30 – neformálna diskusia o literárnom diele a odkaze Ladislava Hanusa v oblasti kultúry s doc. Viliamom Gruskom, autorom výstavy o Ladislavovi Hanusovi (malá aula)

29. október (nedeľa):

7.00 – ranné chvály (seminárska kaplnka)
7.20 – raňajky
8.00 – 8.30 – *Výtvarný svet Ladislava Hanusa* (doc. Viliam Gruska)
8.30 – 8.45 – diskusia
9.00 – 10.00 – slávnostná sv. omša v katedrále (celebrant rektor seminára Dr. Peter Majda)
10.10 – 10.40 – *August Rodin – priekopník moderného sochárstva a jeho dielo Kráčajúci muž* (1911, Mgr. Peter Krupa ml.)
10.40 – 11.00 – *Literárne dielo Ladislava Hanusa* (Dr. Hromják)
11.00 – 11.30 – *Kostol ako symbol – predstavenie knihy* (Peter Krupa st.)
11.30 – 12.00 – diskusia k prednáškam
12.00 – obed
12.45 – *Prehliadka biskupského paláca v Spišskej Kapitule – Spišskom Podbratí* (Dr. Ľuboslav Hromják)

Vstupné na podujatie je zadarmo

V prípade záujmu o ubytovanie alebo o stravu:

poplatok za ubytovanie v priestoroch bloku C bývalého Učiteľského ústavu na Spišskej Kapitule na jeden deň **8 eur**

poplatok za celodennú stravu **6.50 eur**; raňajky 1.10 eur, obed 3.20 eur, večera 2.20 eur

V prípade záujmu o **Vikendové dni kresťanskej kultúry IV.**, ktoré sú určené pre intelektuálov, katechéto, učiteľov a záujemcov o kultúru, možno sa individuálne zapísať prostredníctvom formulára:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdvXBQuzCzK5WsYfj1QtKzCQaffUB8aoRCZlagWdLPYF6W0A/viewform?c=0&w=1>

Záujemcovia o toto podujatie sa môžu prihlásiť najneskôr do 23.10.2017

Informácie o prednášajúcich:

doc. Ing. Viliam Gruska (1936), scénograf, etnograf, dramaturg, scenárista a režisér, vysokoškolský pedagóg, autor výstavy o prof. Ladislavovi Hanusovi. Študoval na SVŠT v Bratislave (1954 – 1959). Pôsobil v STV (vedúci konštrukčného oddelenia, scénografickej výroby, odboru scénografie, 1962 – 1971) a v Slovenskej filmovej tvorbe (architekt, 1971 – 1975). Od roku 1976 bol scénickým výtvarníkom v slobodnom povolání. Od roku 1985 pôsobí na Katedre scénografie DF VŠMU v Bratislave. V roku 1990 bol predsedom Výboru MS. Podieľal sa na formovaní Lúčnice (tanečník sólista, pedagóg tanca, asistent choreografa, choreograf, 1954 – 1970) a FS Technik (pedagóg tanca, choreograf, 1961 – 1964). Je autorom mnohých scénických programov na folklórnych festivaloch.

HEDr. Ľuboslav Hromják, PhD (1976), historik a znalec sakrálneho umenia, kňaz Spišskej diecézy. Absolvoval štúdium filozofie a teológie na Teologickom inštitúte CMBF UK v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí (Mgr., 2000). Venuje sa cirkevným dejinám so zameraním na výskum cirkevných a slovenských dejín XX. storočia v Tajnom vatikánskom archíve a v iných archívoch Svätej stolice. Licenciát a doktorát z cirkevných dejín získal na Pápežskej Gregoriánskej univerzite v Ríme. V súčasnosti pôsobí na Katedre filozofie a histórie na Teologickom inštitúte TF KU v Spišskom Podhradí. Prednášal na viacerých univerzitách a na vedeckých konferenciách na Slovensku, Taliansku, Španielsku, Chorvátsku, Českej republike, Maďarsku, Rumunsku, Ukrajinu, Lotyšsku a v Peru. Je členom viacerých historických vedeckých inštitúcií a tiež členom Rady pre históriu pri KBS.

Ing. arch. Magdaléna Janovská architektka, realizátorka historických výskumov v oblasti architektúry

Svoju činnosť zameriava najmä na tvorbu v historickom prostredí. Je úspešnou autorkou viacerých pamiatkových výskumov. Podieľala sa tiež na pamiatkovom výskume Katedrály sv. Martina v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí. Žije a pôsobí v Levoči.

Mons. prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. (1947), rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku, teológ, kňaz Spišskej diecézy, odborník v oblasti pastorálnej teológie a homiletiky.

Absolvoval štúdium filozofie a teológie na CMBF UK v Bratislave (1970). V roku 1990 bol biskupom Tondrom menovaný za prvého rektora obnoveného kňazského seminára v Spišskom Podhradí a moderátora miestneho Teologického inštitútu. Študoval na CMBF UK, kde získal doktorát z teológie. Prednášal na viacerých univerzitách, bol dlhoročným členom Akreditačnej komisie a viac ako dvadsiatich fakultných a univerzitných vedeckých rád. V roku 2014 sa stal rektorom Katolíckej univerzity v Ružomberku. Naďalej prednáša pastorálnu teológiu na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí. Patril do kruhu priateľov prof. Ladislava Hanusa.

Mgr. Peter Krupa st. – maliar, grafik, rezbár (1944). Absolvoval štúdium na Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove. Väčšiu časť svojej umeleckej tvorby tvoril v Spišskom Podhradí, kde pôsobil aj ako riaditeľ ZUŠ. Debutoval výstavou v roku 1976 v Levoči. Vlastnú tvorbu predstavil

na viacerých výstavách doma i v zahraničí (Španielsko, Poľsko, Kanada, Japonsko). Je koordinátorom pleneru na Spišskej Kapitule *Meditácie v Spišskom Jeruzaleme*. V súčasnosti žije a tvorí v Levoči.

Mgr. art. Peter Krupa ml. (1979) sochár. Absolvoval štúdiá na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave na Katedre sochárstva a je absolventom doktorandského štúdia na VŠVU. K zahraničným semestrálnym stážam patrí Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu, Slippery Rock University of Pennsylvania, USA. Ako asistent pôsobil na Alma mater v Ateliéri priestorových komunikácií do roku 2011. Zúčastňuje sa na výstavách, sympóziách doma a zahraničí. Venuje sa soche, multimédiám a videu. Aktuálne žije a pôsobí v Spišskom Podhradí.

prof. Július Rybák (1933), spisovateľ, prekladateľ, filológ. V rokoch 1952 – 55 študoval na Pedagogickej fakulte UK ruský jazyk a literatúru, 1955 – 58 na Vyššej pedagogickej škole v Bratislave. V rokoch 1958 – 63 pôsobil ako pedagóg na Jedenást'ročnej strednej škole v Gelnici, 1963 – 72 odborný asistent na Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Prešove, 1973 – 74 bol učiteľom na základnej škole v Gelnici, 1974 – 77 odborným asistentom na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici, od 1977 pedagógom na Katedre jazykov Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Venuje sa výskumu slov. a ruskej filológie.

prof. PaedDr. ThDr. SSLic. František Trstenský, PhD. (1973) odborník na biblické vedy, kňaz Spišskej diecézy. Absolvoval štúdium filozofie a teológie na Teologickom inštitúte CMBF UK v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí (Mgr., 1997). Študoval na Fakulte biblických vied a archeológie (Studium Biblicum Franciscanum) a taktiež na École biblique et archéologique française de Jérusalem. Po návrate na Slovensko začal vyučovať na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí, kde doteraz prednáša Nový zákon a biblickú gréčtinu. Doktorát z katolíckej teológie získal v Krakove. V súčasnosti pôsobí ako prorektor Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Mons. prof. ThDr. ThBibl.Lic. Anton Tyrol, PhD. (1960), generálny vikár Spišskej diecézy, odborník na biblické vedy. Absolvoval štúdium filozofie a teológie na CMBF UK v Bratislave (1984). Študoval na Fakulte biblických vied a archeológie (Studium Biblicum Franciscanum) v Jeruzaleme, kde získal licenciát z biblických vied. Po návrate na Slovensko v roku 1996 začal vyučovať na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí, kde doteraz prednáša Starý zákon a hebrejčinu. Je iniciátorom slávenia Roka sv. Martina v Spišskej diecéze.